

Osnovna šola KAMNICA
Vrbanska cesta 93, 2351 Kamnica
tel (02) 624 08 50
fax (02) 624 08 60

Internet: <http://www.o-kamnica.mb.edus.si>
E-pošta: sola@o-kamnica.mb.edus.si
TRR: 01270 - 6030668622
Davčna številka: 31795609

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE KAMNICA

Vzgojni načrt je obravnaval učiteljski zbor na konferenci dne 4. 3. 2009.

Vzgojni načrt je bil obravnavan in potrjen na 2. redni seji sveta šole 11. 3. 2009.

UVOD

Vzgojno delovanje je bilo, je in bo sestavni del vzgojno izobraževalnega procesa šole. Izhodišče vzgojnega delovanja šole predstavlja 2. člen Zakona o osnovni šoli, v katerem so podrobno predstavljeni cilji osnovne šole, vzgojna načela in vrednote, vizija šole in spoznanja sodobnih edukacijskih ved.

Vzgojni načrt je dokument, ki podrobneje opredeljuje in usmerja vzgojno delovanje šole na področjih razvijanja tistih vrednot, ki so bila prednostno ugotovljena v analizi stanja 2007/2008. Vzgojni načrt je dokument, ki se na osnovi spremljanja in evalvacije dopolnjuje, nadgrajuje, spreminja.

I. VZGOJNA NAČELA IN VREDNOTE ŠOLE

1. Načelo enakosti in upoštevanja individualnosti

Vzgojno in izobraževalno delo organiziramo in razvijamo tako, da je vsem učencem omogočen celovit osebni razvoj v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvijanjem njihove pozitivne samopodobe. Posebej spodbujamo učenčeva močna področja.

2. Načelo pravičnosti

Razvijamo spoštovanje in sodelovanje, sprejemanje drugačnosti in medsebojne strpnosti, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sposobnost upoštevanja posebnosti posameznika, odgovornost in razumevanje, znanje in delavnost, poštenost in zaupanje, pravičnost in solidarnost.

3. Načelo varnosti

Učencem zagotavljamo varno in spodbudno šolsko okolje za optimalno življenje in delo v fizičnem, psiho-socialnem in duhovnem smislu, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete ter dosegajo čim boljše rezultate na različnih področjih v skladu s svojimi možnostmi.

4. Načelo zaupanja

Medsebojne odnose med vsemi udeleženci vzgoje in izobraževanja gradimo na načelu zaupanja.

Strokovni delavci, starši in učenci si prizadevamo za upoštevanje načel pri celotnem vzgojno izobraževalnem procesu za enotno vzgojno delovanje. Z medsebojnim sodelovanjem drug drugega spodbujamo k doslednosti.

Vrednote uresničujemo z vzgojnim delovanjem OŠ Kamnica in se navezujejo na vizijo šole.

Vizija šole:

DOBRO POČUTJE IN DVIG SAMOPODOBE VSEH UDELEŽENCEV NA TEMELJU KVALITETNEGA VZGOJNO IZOBRAŽEVALNEGA PROCESA

Vrednote, ki jih povezujemo z vizijo šole so:

- spoštovanje, strpnost in varnost (vseh)

Nudimo primerno delovno okolje, v katerem učence s spoštovanjem, prijaznostjo (kulturnim odnosom) in uveljavljanjem splošno znanih vrednot, zapisanih v Ustavi RS, Zakonu o OŠ, Pravilniku o pravicah in dolžnostih učencev v OŠ, učence pripravljamo za življenje.

- znanje in celostni razvoj učencev

Učencem s kvalitetnim delom in z upoštevanjem njihovih dejanskih sposobnosti in interesov, z vključevanjem diferenciacije in spodbujanjem k napredku dajemo znanja za njihov trajnostni razvoj ter jih spodbujamo k vseživljenjskemu učenju na različnih, tako močnih kot tudi šibkih področjih.

- sodelovanje in zaupanje

Vse dejavnike, ki nastopajo oz. sodelujejo v vzgojno izobraževalnem procesu vključujemo v življenje in delo na šoli, njihove predloge vključujemo v dogovore ter spodbujamo skupno reševanje problemov. S tem kažemo voljo do soustvarjanja in gradnje odnosov na temelju zaupanja drug v drugega.

- **odgovornost**

Izkazujemo vsi. Učitelji s svojim strokovnim, kvalitetnim, ustvarjalnim delom in spoštovanjem vseh, učenci z izpolnjevanjem svojih dolžnosti in z upoštevanjem hišnega reda, šolskega reda in Pravilnika o pravicah in dolžnostih učencev, starši pa s spremljanjem otrokovega razvoja, vzpodbujanjem otrokovega napredka na vseh področjih ter s sodelovanjem s šolo.

II. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši je predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole.

Delavci šole, učenci in starši vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, oblikovanju vzgojnega načrta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju.

Učitelji

- **ravnajo**

- v skladu z ustavo, z ostalo državno, zlasti šolsko zakonodajo, konvencijami, ki obravnavajo pravice otrok in mladostnikov, internimi pravilniki in dogovori ter v skladu z osnovnimi moralnimi vrednotami.

- **starše seznanijo:**

- z vzgojno-izobraževalnimi izkušnjami z učencem
- z viri pomoči ob morebitnih učnih in vzgojnih težavah
- z interesnimi in drugimi dejavnostmi
- o formalnih in neformalnih oblikah sodelovanja šole s starši
- o možnostih aktivnega vključevanja staršev v vzgojno-izobraževalno delo šole

- **usmerjajo**

- starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalne center in druge ustanove.

Starši

- **otroku zagotavljajo**

- zdravo, varno in spodbudno okolje za vsestranski razvoj,
- nemoteno učenje in izvrševanje domačih nalog ter drugih dejavnosti, ki so del šolskih obveznosti. Pri njegovem delu ga vzpodbujajo k samostojnosti in odgovornosti ter mu pomagajo z nasveti.

- **spremljajo**
 - otrokov napredek, tako da se redno udeležujejo formalnih in neformalnih srečanj in se odzivajo na obvestila razrednika in drugih strokovnih delavcev šole
 - delo šole in izražajo svoja mnenja in predloge preko sveta staršev
- **učitelje seznanijo z**
 - nepredvidenimi izostanki otroka od pouka in ostalih šolskih obveznosti
 - osebnostnimi značilnostmi otroka
 - otrokovimi stiskami in težavami
 - otrokovimi posebnostmi in potrebami
 - domačim vzgojnim stilom,
 - lastnimi interesi, pobudami
- **s šolo sodelujejo pri**
 - doseganju učno vzgojnih ciljev
 - reševanju razvojnih in osebnostnih težav njihovih otrok.

Sodelovalni odnos izvajamo na formalnih in neformalnih srečanjih.

Formalna srečanja:

- roditeljski sestanki,
- govorilne ure,
- individualni pogovori,
- predavanja in delavnice.

Neformalna srečanja:

- sodelovanje na prireditvah in razstavah,
- vključevanje v projekte,
- sodelovanje pri pouku,
- družabna srečanja (pikniki, športna srečanja).

Šola obvešča starše in učence:

- v šolski publikaciji,
- pisnimi in ustnimi obvestili,
- po telefonu (izjemoma),
- preko spletne strani,
- preko drugih medijev (javni mediji).

V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjenje je le-ta dolžna o tem obvestiti Center za socialno delo Maribor.

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI

1. Proaktivne in preventivne

Posebno pozornost namenjamo razvijanju in oblikovanju dobrih medsebojnih odnosov, solidarnosti in skrbi za vrstnike, spoštovanju in upoštevanju različnosti ter reševanju problemov, ki zadevajo oddelek, saj je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli.

V oddelčnih skupnostih s socialnimi in družabnimi igrami, različnimi delavnicami, glede na problematiko (o prijateljstvu, nenasilju, komunikaciji....) razvijamo ugodno klimo in občutek varnosti, sprejetosti in zaupanja.

Vsaka oddelčna skupnost v prvih oddelčnih urah oblikuje razredna pravila in se seznani s Pravili šolskega reda, Hišnim redom in Pravilnikom o pravicah in dolžnostih učencev. Sprejme tudi pravila oddelka, ki izhajajo iz pravil šolskega oz. hišnega reda. Omenjena pravila in hišni red predstavniki razredov skupaj z razrednikom, izobesijo v matičnih učilnicah posameznih oddelkov.

Razredniki skrbno spremljajo učence svojega razreda in dogajanja med njimi ter se učinkovito odzivajo na probleme razreda ali posameznikov. Strokovni delavci sodelujemo pri razreševanju konfliktov in jih sproti rešujemo. Pri tem upoštevamo skupinsko dinamiko, razvojne značilnosti učencev, posebnosti posameznih učencev in skupine ter vsebino dogajanja.

Vsi zaposleni na šoli, ki prihajamo v neposredni stik z učenci spodbujamo razvijanje socialnih veščin in vrstniškega sodelovanja. S pozitivnim vzgledom skrbimo za ugodno klimo na šoli. Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole organiziramo v okviru ur oddelčne skupnosti, dnevom dejavnosti, v terminih interesnih dejavnosti ali kot posebne šolske projekte.

Organiziramo šole v naravi, kjer spodbujamo in razvijamo socializacijo in medsebojne odnose.

Posebno skrb namenjamo učencem, ki se težje vključujejo v skupino in so zaradi tega lahko žrtve vrstniškega nasilja.

Vsi zaposleni spodbujamo vrstniško pomoč in solidarnost v konkretnih šolskih situacijah.

Veliko pozornost razredniki namenjamo tudi razvijanju socialnih veščin ter skrbi za ustrezno komunikacijo.

2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem in tudi njihovim staršem, pri reševanju lastnih problemov učencev, ki so povezani z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe, prevzemanju odgovornosti in spodbujanju za moralne, kulturne in civilizacijske vrednote.

Svetovanje in usmerjanje izvajajo vsi strokovni delavci šole. Izvaja se lahko v času ur oddelčne skupnosti, po pouku, v času pogovornih ur, izjemoma pa tudi v času pouka.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med strokovnimi delavci šole in učenci. O vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja za posameznega učenca se dogovori oddelčni učiteljski zbor na konferenci ali na timskem sestanku.

Svetovanje in usmerjanje izvajamo vsi strokovni delavci. Svetovanje poteka postopoma učitelj → razrednik → svetovalna služba in ravnatelj.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih strokovnih institucijah.

Svetovanje in usmerjanje učencem pomaga, da se učijo kako:

- oblikovati lastne cilje,
- učinkovito organizirati šolsko ter domače delo
- sprejemati svojo uspešnost in jo dosegati na različnih področjih
- razmišljati in presojeti svoje vedenje in ravnanja drugih
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- se vživljati v ravnanje drugega,
- razumeti vzroke za neustrezno vedenje pri sebi in pri drugih
- konstruktivno reševati probleme in konflikte
- ustrezno ravnati in obvladati stres, strah, čustveno napetost, konflikt, frustracije, doživljanje neuspehov,
- razvijati pozitivno samopodobo.

3. Pohvale, priznanja in nagrade

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev predlagajo:

- oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj,
- starši.

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujejo ravnatelj, razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole,
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditvev, pomembnih za delo šole.

Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu,

- najvišje dosežke na področju kulture (literarni in likovni natečaj Zlato jabolko) se podeljujejo bronasto, srebrno in zlato jabolko,
- najboljši učni uspeh skozi vsa leta šolanja (Imena učencev, ki vsa leta šolanja dosegajo najboljši učni uspeh se vpišejo na zlato jabolko na steno šole).

Učenci so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom, oddelčnim učiteljskim zborom ali mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole.

Učencem, ki s svojim delom oziroma dosežki, ki so pomembni za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti in tistim, ki so dosegli opazen osebni napredek šola podari nagradni izlet. Strokovni delavci šole in učenci izbirajo učence, ki se bodo udeležili nagradnega izleta po določenih kriterijih.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj, razrednik, mentor na slavnosten način.

IV. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev hišnega reda, pravil šolskega reda in oddelčnih pravil.

Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja.

Vzgojni ukrep je za učenca obvezujoč.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- 1. vpis učenca v dnevnik opažanj**
- 2. podaljšanje ali prekinitev obveznosti**
 - rediteljstvo
 - dežurstvo pri malici
- 3. odstranitev učenca**
 - od pouka
 - iz prostora
 - od dnevi dejavnosti
 - od podaljšanega bivanja

Kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom se ga odstrani od pouka.

Kadar učenec ogroža varnost sebe in drugih, ali se predvideva, da bo ogrožal varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti);

- šola poskrbi za dodatno spremstvo strokovnega delavca ali starša
- ali za takega učenca organizira nadomestni vzgojno izobraževalni proces v šoli
- ali strokovni delavec pokliče starše, da takoj pridejo po učenca.

O izbiri ukrepa odloča razrednik ali strokovni delavec po posvetu z ravnateljem.

Kadar učenec v času podaljšanega bivanja ogroža varnost sebe in drugih, ne upošteva navodil lahko strokovni delavec pokliče starše, da takoj pridejo po učenca.

4. razgovor z razrednikom, šolsko svetovalno službo, ravnateljem

- učenec
- učenec in njegovi starši
- učenec, starši in strokovni delavci zunanjih institucij

5. začasna ali stalna ukinitev pravic

- status športnika/ učenca, ki se vzporedno izobražuje
- dežurstva v avli
- interesne dejavnosti
- ekskurzije, dnevi dejavnosti
- pravice zadrževanja v določenem prostoru
- pravice uporabe predmetov
- funkcije v oddelčni skupnosti

6. odstranitev posledic svojega dejanja.

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe.

Vzgojni ukrepi se izvajajo na podlagi strokovne odločitve, ki je lahko individualna (strokovni delavec šole) ali skupinska (strokovna skupina, oddelčni učiteljski zbor, učiteljski zbor).

Strokovni delavec, ki se odloči za vzgojni ukrep, je dolžan o tem obvestiti razrednika. Razrednik obvesti oddelčni učiteljski zbor. Razrednik vodi zaznamke o izrečenih vzgojnih ukrepih.

Izdelali: Tomaž Čeplak
Milena Cafuta
Stanka Damjan
Zdenka Dolamič
Zora A. Jurič
Milan Pjević
Jasna Žic

Sodelovali: strokovni delavci OŠ Kamnica
učenci OŠ Kamnica
starši učencev OŠ Kamnica

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj enkrat letno poroča svetu šole.

Kamnica, 11. 3. 2009

Zdenka Dolamič
koordinator šolskega tima

Karmen Zinrajh
predsednica sveta šole

Tomaž Čeplak
ravnatelj